2026/1725

13.7.2026

NÕUKOGU RAKENDUSOTSUS (EL) 2026/1725,

10. juuli 2026,

millega antakse luba anda Moldova Vabariigile toetust ELi küberreservist

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. detsembri 2024. aasta määrust (EL) 2025/38, millega nähakse ette meetmed, et tugevdada liidus solidaarsust ja suurendada suutlikkust küberohtude ja intsidentide avastamiseks, nendeks valmistumiseks ja neile reageerimiseks, ning millega muudetakse määrust (EL) 2021/694 (kübersolidaarsuse määrus), ([1]) eriti selle artikli 19 lõiget 4,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

(1) Euroopa Ülemkogu andis 23. juunil 2022 Moldova Vabariigile (edaspidi „Moldova“) kandidaatriigi staatuse. Kõnealuse otsuse aluseks oli nende tingimuste täitmine, mis on esitatud komisjoni 2022. aasta juuni arvamuses Moldova liikmeks astumise taotluse kohta. Euroopa Ülemkogu otsustas 14. detsembril 2023 alustada komisjoni soovituse alusel Moldovaga ühinemisläbirääkimisi.

(2) Euroopa Ülemkogu kinnitas oma 15. detsembri 2022. aasta järeldustes, et liit jätkab Moldovale igakülgse asjakohase toetuse andmist Venemaa Ukraina-vastase agressioonisõja mitmesuguse mõjuga toimetulekuks.

(3) Küberintsidendid mõjutavad jätkuvalt majandust ja ühiskonda nii liidus kui ka ülemaailmsel tasandil. Küberohud arenevad eriti kiiresti teatavates kandidaatriikides, kus olulised küberintsidendid või ulatuslikud küberintsidendid võivad põhjustada häireid ja kahju elutähtsas taristus, segada riigi majanduse ja institutsioonide nõuetekohast toimimist või kujutada endast tõsist avaliku julgeoleku või turvalisusriski üksustele ja kodanikele. See kehtib eeskätt Moldova puhul, kus Venemaa korraldab elutähtsa taristu, demokraatlike protsesside ja valimistaristu ohtu seadmiseks hübriidkampaaniaid ja küberrünneid.

(4) Võttes arvesse küberrünnete prognoosimatust ja asjaolu, et sageli ei piirdu rünne konkreetse geograafilise piirkonnaga ja sellega kaasneb suur mõju ülekandumise oht, on liidu kui terviku, eelkõige selle siseturu ja tööstuse kaitse huvides kasulik suurendada naaberriikide vastupanuvõimet ning suutlikkust reageerida tulemuslikult olulistele küberintsidentidele ja ulatuslikele küberintsidentidele. Seetõttu on määruses (EL) 2025/38 sätestatud, et kolmandaid riike, kes on sõlminud liiduga assotsieerimislepingu, mis võimaldab neil osaleda programmis „Digitaalne Euroopa“ (edaspidi „programmiga „Digitaalne Euroopa“ assotsieerunud kolmas riik“), saab toetada ELi küberreservist (edaspidi „reserv“) kogu nende territooriumil või osal sellest, kui see on ette nähtud lepinguga, millega kolmas riik assotsieerub programmiga „Digitaalne Euroopa“.

(5) Kooskõlas määruse (EL) 2025/38 artikliga 19 võivad programmiga „Digitaalne Euroopa“ assotsieerunud kolmandad riigid taotleda toetust reservist, kui sihtmärgiks olevad üksused, kelle jaoks nad sellist toetust taotlevad, on üksused, kes tegutsevad kriitilise tähtsusega sektorites või muudes tähtsates sektorites, ning kui avastatud intsidendid põhjustavad märkimisväärseid tegevushäireid või võivad avaldada ülekanduvat mõju liidus. Kolmandal riigil on õigus saada sellist toetust üksnes juhul, kui see on konkreetselt ette nähtud lepinguga, millega see riik on assotsieerunud programmiga „Digitaalne Euroopa“. Lisaks saab sellisele kolmandale riigile reservist toetust anda üksnes juhul, kui on täidetud määruse (EL) 2025/38 artikli 19 lõike 3 esimeses lõigus sätestatud kolm kriteeriumi. Esiteks peaks kolmas riik täitma kõnealuse selle lepingu tingimusi, mille kaudu ta on programmiga „Digitaalne Euroopa“ assotsieerunud, niivõrd kui need tingimused on seotud reservis osalemisega. Teiseks, võttes arvesse reservi täiendavat olemust, peaks kolmas riik olema võtnud piisavaid meetmeid, et valmistuda olulisteks küberintsidentideks või ulatuslike küberintsidentidega võrdsustatud küberintsidentideks. Kolmandaks peaks reservist toetuse andmine olema kooskõlas liidu poliitika ja selle riigiga loodud üldiste suhete ning liidu muu poliitikaga julgeoleku valdkonnas.

([1]) ELT L, 2025/38, 15.1.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2025/38/oj.

(6) Programmiga „Digitaalne Euroopa“ assotsieerunud kolmandatele riikidele toetuse andmine võib mõjutada suhteid kolmandate riikidega ja liidu julgeolekupoliitikat, sealhulgas ühise välis- ja julgeolekupoliitika ning ühise kaitse- ja julgeolekupoliitika kontekstis. Nõukogu tegutseb komisjoni ettepaneku alusel, võttes igakülgselt arvesse komisjoni hinnangut määruse (EL) 2025/38 artikli 19 lõike 3 esimeses lõigus sätestatud kolme kriteeriumi täitmisele.

(7) Venemaa Ukraina-vastane agressioonisõda on Moldovat tugevalt mõjutanud, kui Venemaa on võtnud otse Moldova vastu suunatud hübriidmeetmeid, et riiki destabiliseerida ja õõnestada tema liikumist liiduga ühinemise suunas. Seda arvesse võttes on liit pakkunud Moldovale igakülgset toetust, et tulla toime probleemidega, millega Moldova seisab silmitsi Venemaa Ukraina-vastase agressiooni tagajärjel, ning tugevdada riigi vastupanuvõimet, turvalisust ja stabiilsust olukorras, kus Venemaa võtab otseseid destabiliseerimismeetmeid.

(8) Nõukogu võttis ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika raames 24. aprillil 2023 vastu otsuse (ÜVJP) 2023/855 ([2]), millega loodi Euroopa Liidu partnerlusmissioon Moldovas, et anda strateegilist nõu ja operatiivtuge kriisiohjamise ja hübriidohtude vallas. Alates 2021. aastast on liit ühtlasi pakkunud pidevat toetust nõukogu otsusega (ÜVJP) 2021/509 ([3]) loodud Euroopa rahutagamisrahastu kaudu, et tugevdada Moldova suutlikkust sõjalises ja kaitsevaldkonnas. Liidu ja Moldova julgeoleku- ja kaitsepartnerlusele allakirjutamine 21. mail 2024 muutis liidu ja Moldova koostöö struktuuri rahu, turvalisuse ja kaitse põhivaldkondades sidusamaks. Lisaks püütakse 10. oktoobril 2024 komisjoni poolt vastu võetud Moldova kasvukavaga toetada Moldova sotsiaal-majanduslikke reforme ja parandada Moldova juurdepääsu siseturule koos konkreetsete reformidega küberturvalisuse juhtimise valdkonnas.

(9) Kuna Moldova täitis määruse (EL) 2025/38 artikli 19 lõike 3 esimeses lõigus sätestatud kolm kriteeriumi, anti nõukogu 14. juuli 2025. aasta rakendusotsusega (EL) 2025/1458 ([4]) luba anda Moldovale reservist toetust. Sellest ajast saati on Moldova täitnud tingimusi, et saada reservist toetust küberintsidentidele reageerimiseks. Kõnealune otsus kaotab kehtivuse 14. juulil 2026 ja seda võib vastavalt määruse (EL) 2025/38 artikli 19 lõikele 4 uuendada.

(10) Komisjon on hinnanud, kas Moldova täidab jätkuvalt määruse (EL) 2025/38 artikli 19 lõike 3 esimeses lõigus sätestatud kolme kriteeriumi ja leiab, et need kriteeriumid on täidetud. Komisjon konsulteeris selle hindamise käigus ka liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindajaga.

(11) Kooskõlas määruse (EL) 2025/38 artikli 19 lõikega 6 on nõukogu hinnang, et Moldova täidab programmiga „Digitaalne Euroopa“ assotsieerumise lepingu asjakohaseid tingimusi ning on võtnud piisavaid meetmeid, et valmistuda olulisteks küberintsidentideks ja ulatuslike küberintsidentidega võrdsustatud küberintsidentideks. Nõukogu hinnangu kohaselt on toetuse andmine reservist kooskõlas liidu poliitikaga Moldova suhtes ja Moldovaga loodud üldiste suhetega ning liidu muu julgeolekualase poliitikaga, eelkõige seoses põhjenduses 8 loetletud teguritega.

(12) Kuna lepinguga, millega Moldova on assotsieerunud programmiga „Digitaalne Euroopa“ on ette nähtud toetus reservist ja kuna kõnealune riik täidab määruse (EL) 2025/38 artikli 19 lõike 3 esimeses lõigus sätestatud kriteeriumid, tuleks uuendada Moldovale reservist toetuse andmise luba, Seetõttu tuleks vastu võtta uus rakendusotsus.

(13) Selleks et võimaldada pideva toetuse andmist kooskõlas määruses (EL) 2025/38 sätestatud kriteeriumitega, peaks käesolev otsus jõustuma kiireloomulisena 15. juulil 2026. Piisava ja õigeaegse toetuse võimaldamiseks tuleks käesolevat otsust kohaldada ühe aasta jooksul,

([2]) Nõukogu 24. aprilli 2023. aasta otsus (ÜVJP) 2023/855, mis käsitleb Euroopa Liidu partnerlusmissiooni Moldovas (EUPM Moldova) (ELT L 110, 25.4.2023, lk 30, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2023/855/oj).

([3]) Nõukogu 22. märtsi 2021. aasta otsus (ÜVJP) 2021/509, millega luuakse Euroopa rahutagamisrahastu ja tunnistatakse kehtetuks otsus (ÜVJP) 2015/528 (ELT L 102, 24.3.2021, lk 14, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2021/509/oj).

([4]) Nõukogu 14. juuli 2025. aasta rakendusotsus (EL) 2025/1458, millega antakse luba anda Moldovale toetust ELi küberreservist (ELT L, 2025/1458, 18.7.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2025/1458/oj).

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Antakse luba anda Moldova Vabariigile toetust ELi küberreservist määruse (EL) 2025/38 artikli 19 tähenduses.

Artikkel 2

Käesolev otsus jõustub 15. juulil 2026.

Seda kohaldatakse üks aasta.

Brüssel, 10. juuli 2026

Nõukogu nimel

eesistuja

S. HARRIS